ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	АВМ та МТ	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	МККП	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво	Семестри	1

ВСТУП ДО ФАХУ

Семестр 1 (осінь 2026)

Викладач Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
E-mail al055@ukr.net

Заняття 30 лекцій,+ 15 практ.= **45 год.** .+. 2 залік

Адреса Дистанційно

Е-пошта Al055@ukr.net

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи та груповий чат в меседжері Telegram і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ВступФаху); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи або листи з вигаданим ніком розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf.* Окрім роздруківок (презентації) для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані у googl-classroon викладача. Заняття проводяться дистанційно.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» перший рівень вищої освіти. К., МОН, 2019.
2. Основна література з дисципліни.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, кино», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Вступ до фаху» є підготовка до осмислення загальних та нормативно-фахових вимог до фахівця спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво відповідно до затвердженого МОН Стандарту вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» першого рівню вищої освіти. Завдання дисципліни полягають в ознайомленні здобувачів з еволюційним поступом мистецького мислення в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, з основними етапами підготовки аудіовізуального твору та вимогами до фахівця відповідної спеціальності щодо втілення творчого задуму на зазначених етапах. На лекційних заняттях та під час самостійної роботи здобувачі вищої мистецької освіти формують уявлення про специфіку аудіовізуальної сфери творення, дослідження та функціонування як особливих (видовищних) видів мистецтва та засобів масової комунікації, сукупність творчо- виробничого інструментарію формування та втілення задуму, просування аудіовізуального твору до глядача. *Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:* широкоаспектне знання фундаментальних та прикладних творчо-професійних основ спеціальності, знання сучасних тенденцій розвитку аудіовізуального мистецтва та його творів як специфічних форм творчого відображення дійсності, спроможних активно впливати на суспільну свідомість.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається опануванням основ майбутньої спеціальності.

Дисципліна вивчається протягом 1 семестру 1-го курсу

Всього курс має 2 модулі та 15 тем.

Модуль 1. Трансформація фахівця аудіовізуальної сфери

*Тема 1.*Хто такий сучасний фахівець аудіовізуальної сфери?

Тема 2. Від кінематографа до медіасередовища: зміна професійної парадигми

Тема 3. Професія в умовах технологічних трансформацій

Тема 4. Від вузької спеціалізації до гібридного фахівця

Тема 5. Медіамитець: від автора твору до дизайнера медіадосвіду

Тема 6. Продюсер: від організатора виробництва до творця стратегії

Тема 7. Команда замість "генія-автора": нова культура аудіовізуального виробництва

Модуль 2. Аудіовізуальна сфера як екосистема

*Тема 8.*Від проєкту до екосистеми: як змінюється аудіовізуальний продукт
*Тема 9.*Глядач змінює професію: аудиторія як учасник медіапроцесу
Тема 10. Платформізація: де сьогодні працює фахівець аудіовізуальної сфери?
Тема 11. Штучний інтелект і професії майбутнього
*Тема 12.*Від резюме до портфоліо: нова модель професійної репрезентації
Тема 13. Проєктне мислення та професійна мобільність
Тема 14. Український фахівець у глобальному аудіовізуальному просторі
*Тема 15.*Моя професія через 10 років: професійна траєкторія в умовах змін

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка письмових завдань за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, здобувачам надаються матеріали лекцій та методичні рекомендації до виконання практичних завдань.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Дистанційно заняття відбувається на платформі гугл-клас. Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, студент надсилає викладачеві самостійно виконані завдання електронною поштою, або в груповий чат в меседжері Telegram. Якщо завдання не

виконується студентом вчасно, знижується оцінка.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.
Корисні посилання: https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html
https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
	1	Лекція + пр. заняття	Вступ. Хто такий сучасний фахівець аудіовізуальної сфери?	2+1		
	2	Лекція + пр. заняття	Від кінематографа до медіасередовища: зміна професійної парадигми	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	3	Лекція + пр. заняття	Професія в умовах технологічних трансформацій	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	4	Лекція + пр. заняття	Від вузької спеціалізації до гібридного фахівця	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	5	Лекція + пр. заняття	Медіамитець: від автора твору до дизайнера медіадосвіду	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	6	Лекція + пр. заняття	Продюсер: від організатора виробництва до творця стратегії	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	7	Лекція + пр. заняття	Команда замість "генія-автора": нова культура аудіовізуального виробництва	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
Модульний контроль						
	8	Лекція + пр. заняття	Від проєкту до екосистеми: як змінюється аудіовізуальний	2+1		

			продукт			
	9	Лекція + пр. заняття	Глядач змінює професію: аудиторія як учасник медіапроцесу	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	10	Лекція + пр. заняття	Платформізація: де сьогодні працює фахівець аудіовізуальної сфери?	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	11	Лекція + пр. заняття	Штучний інтелект і професії майбутнього	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	12	Лекція + пр. заняття	Від резюме до портфоліо: нова модель професійної репрезентації	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	13	Лекція + пр. заняття	Проєктне мислення та професійна мобільність.	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	14	Лекція + пр. заняття	Український фахівець у глобальному аудіовізуальному просторі	2+1	Виконання завдання самостійної роботи	
	15	Лекція + пр. заняття	Моя професія через 10 років: професійна траєкторія в умовах змін	2+1		
			Усього	30+15		

Тема	Форма звітності	Бали
1	Проміжний контроль	0-5,3
2	Поточний контроль	0-5,3
3	Поточний контроль	0-5,3
4	Поточний контроль	0-5,3
5	Проміжний контроль	0-5,3
6	Поточний контроль	0-5,3
7	Поточний контроль	0-5,3
8	Поточний контроль	0-5,3
9	Поточний контроль	0-5,3
10	Поточний контроль	0-5,3
11	Проміжний контроль	0-5,3
12	Поточний контроль	0-5,3
13	Поточний контроль	0-5,3
14	Поточний контроль	0-5,3
15	Проміжний контроль	0-5,3
	Підсумковий Контроль	0-5,3
	Всього балів	0-100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням

D	4–7	10–21	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема,
			малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна література

Алфьорова, З. І. (2015). Ринок праці фахівців з кіно-, телемистецтва в контексті нових реалій в Україні. *Сучасні проблеми художньої освіти в Україні: збірник наукових праць*, (10), 11–14. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2017). Сучасні проблеми впровадження освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» в Україні. In *Педагогічні аспекти підготовки викладачів з візуального мистецтва та дизайну: сучасність і перспективи; Актуальні питання мистецтвознавства: виклики XXI століття: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 9–12 жовтня 2017 р.* (с. 19–21). [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2014). Модернізація фахової освіти під впливом новітніх тенденцій розвитку (факультет кіно-, телемистецтва ХДАК). *Культура України: збірник наукових праць*, (46), 189–195. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2014). Парадокси стандартизації сучасної мистецької екранної освіти в Україні. *Культура України: збірник наукових праць*, (44), 241–251. [In Ukrainian].

Міністерство освіти і науки України. (2019). *Стандарт вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»: перший рівень вищої освіти*. [In Ukrainian].

Брюховецька, Л. І. (2011). *Кіномистецтво: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Логос. [In Ukrainian].

Гріффітс, К., & Кості, М. (2020). *Посібник із креативного мислення*. Фабула. [In Ukrainian].

Зубавіна, І. Б. (2006). *Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі)*. Інститут проблем сучасного мистецтва. [In Ukrainian].

Зубавіна, І. Б. (2007). *Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті*. Фенікс. [In Ukrainian].

Іллєнко, М. (2006). *Кіно. Шпори для вступників*. Нова книга. [In Ukrainian].

Коппола, Ф. Ф. (2021). *Живе кіно*. Фабула. [In Ukrainian].

Москаленко-Висоцька, О. М. (2019). *Основи продюсерської діяльності: навчальний посібник*. Видавничий центр КНУКіМ. [In Ukrainian].

Семешко, Р. О., & Шекера, М. С. (2020). *Основи практичного продюсування: створення і реалізація творів аудіовізуальної культури: практико-юридичний посібник*. АПУ. [In Ukrainian].

Яськів, О. (2018). *Вечір з кіно*. Фоліо. [In Ukrainian].

Benyahia, S. C., & Mortimer, C. (2013). *Doing film studies*. Routledge. [In English].

Davis, G., Dickinson, K., Patti, L., & Villarejo, A. (2015). *Film studies: A global introduction*. Routledge. [In English].

Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. New York University Press. [In English].

Manovich, L. (2001). *The language of new media*. MIT Press. [In English].

Nelmes, J. (Ed.). (2012). *Introduction to film studies* (5th ed.). Routledge. [In English].

Scolari, C. A. (2009). Transmedia storytelling: Implicit consumers, narrative worlds, and branding in contemporary media production. *International Journal of Communication, 3*, 586–606. [In English].
Villarejo, A. (2022). *Film studies: The basics* (3rd ed.). Routledge. [In English].
Bordwell, D., Thompson, K., & Smith, J. (2017). *Film art: An introduction* (11th ed.). McGraw-Hill Education. [In English].
Prince, S. (2012). *Digital visual effects in cinema: The seduction of reality*. Rutgers University Press. [In English].
Rogers, H., Perrott, L., & Vernallis, K. (Eds.). (2019). *Transmedia filmmakers: Art, industry and the new audiovisual aesthetics*. Bloomsbury Academic. [In English].

Допоміжна література:

Алфьорова, З. І. (2010). Телебачення як процесуальна мистецька форма. In *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матеріали міжнародної наукової конференції, 18–19 листопада 2010 р.* (с. 138–139). [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2011). Телевізійне дійство: типологія, жанрова і тематична класифікація. *Культура України: збірник наукових праць*, (33), 206–213. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2011). Цифрове телебачення як інструмент новітнього пластичного мислення. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*, (2), 93–96. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2011). Телебачення як процесуальна мистецька форма. *Проблеми сучасності: мистецтво, культура, педагогіка: збірник наукових праць*, 5–10. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2012). Оновлення методологічних засад в осмисленні сучасних процесуальних візуальних художніх форм. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*, (11), 54–57. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2013). Новітня онтологія телевізійного типу мислення (стаття перша). *Культура України: збірник наукових праць*, (41), 175–182. [In Ukrainian].

Алфьорова, З. І. (2014). Екранна форма новітньої доби в контексті мультимедійності. *Культура України: збірник наукових праць*, (47), 156–162. [In Ukrainian].

Алфьоров, А. М., & Алфьорова, З. І. (2015). Еволюція зображальних структур у сучасних екранних формах. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку:*

матеріали міжнародної наукової конференції, 26–27 листопада 2015 р. (с. 184–186). [In Ukrainian].

/